NORAKSTS
Lieta Nr.A42985709
143/AA43-1076-11/14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 17.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Vīnkalna,
tiesneses Dz.Amerika un I.Meldere,

piedaloties pie administratīvās atbildības saucamajai personai *D.S.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības policijas pārstāvei *S.Š.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *D.S.* (personas kods */personas kods/*) sūdzību par Jelgavas pašvaldības policijas priekšnieka vietnieka 2009.gada 5.novembra lēmuma Nr.3-04/404 atcelšanu, sakarā ar *D.S.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 15.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 14.oktobrī Jelgavas pašvaldības policijas (turpmāk – iestāde) Satiksmes uzraudzības inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu Nr.540225963 (turpmāk – protokols-paziņojums) par to, ka 2009.gada 14.oktobrī plkst.16^{14} transportlīdzeklis Ford ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* (turpmāk – transportlīdzeklis) bija novietots stāvēšanai Mazā Dambja ielā 3, Jelgavā uz gājēju ietves, neievērojot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 135.9.apakšpunktā noteiktās prasības. Atbildība par minēto pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā. Transportlīdzekļa vadītājam, kas neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, uzlikts naudas sods Ls 20.

Transportlīdzekļa vadītājs *D.S.* protokolu-paziņojumu apstrīdēja. Apstrīdēšanas iesniegumā *D.S.* atzīst savu vainu un lūdz samazināt naudas sodu, tā kā ir pensionārs – invalīds.

[2] Ar Jelgavas pašvaldības policijas priekšnieka vietnieka 2009.gada 5.novembra lēmumu Nr.3-04/404 (turpmāk – Lēmums) protokols-paziņojums atstāts negrozīts. Lēmumā norādīts, ka konkrētajā gadījumā nav konstatēti apstākļi, kas atļautu apstāties un stāvēt uz ietvēm. Likumdevējs imperatīvi ir noteicis, ka par LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā minēto pārkāpumu

iestādei nav rīcības brīvības soda noteikšanā – jāizdod konkrēta satura administratīvais akts, uzliekot naudas sodu Ls 20 apmērā. Lietā nav neviena objektīva, likumīga un pamatota iemesla piemērotā soda atcelšanai.

[3] 2009.gada 19.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemta *D.S.* sūdzība par Lēmuma atcelšanu. Tajā norādīts, ka iestāde nav objektīvi izvērtējusi lietas apstākļus. Uzliktais sods nav adekvāts nodarītajam kaitējumam. Iestāde nav norādījusi, kāds kaitējums ir nodarīts. Pārkāpums neradīja reālus draudus satiksmes drošībai un netraucēja ritmisku satiksmes kustību. Pārkāpums izdarīts neapzināti, jo piespiedu apstāšanās rezultātā transportlīdzeklim noslāpa dzinējs un *D.S.* radās veselības problēmas.

[4] Paskaidrojumos Administratīvajai rajona tiesai iestāde norāda, ka sūdzību neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem [2]. Papildus norāda, ka *D.S.* rīcībā nav konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi. Piespiedu apstāšanās gadījumā *D.S.* bija jāizvieto avārijas zīme un jāieslēdz avārijas gaismas signalizāciju, kas nav darīts. Turklāt *D.S.* bija pienākums pirms izbraukšanas pārbaudīt transportlīdzekļa tehnisko kārtību. Iestādei nav pienākuma pierādīt kādas personas tiesību aizskārumu vai fiksēt satiksmes dalībniekus, kuriem transportlīdzeklis traucēja.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 15.septembra spriedumu sūdzība noraidīta un Lēmums atstāts negrozīts. Spriedums pamatots šādi.

[5.1] Tiesa konstatējusi, ka *D.S.* uzlikts naudas sods Ls 20 apmērā par administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā.

CSN 135.9.apakšpunkts noteic, ka ir aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, izņemot šo noteikumu 131.punktā minētos gadījumus. Atbilstoši CSN 131.punktam stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 532. vai 533.ceļa zīmi un 827., 828., 829., 830., 831. vai 832.papildzīmi, atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 825. vai 826.papildzīmi, – arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem (..).

Saskaņā ar LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktu par stāvēšanu uz ietvēm vietās, kur tas ir aizliegts, – uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam 20 latu apmērā.

[5.2] Lietā nav strīda par to, ka transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai Mazā Dambja ielā 3, Jelgavā uz ietves, kur tas nav atļauts.

Lietā ir strīds par to, vai *D.S.* pamatoti piemērots naudas sods Ls 20.

[5.3] Novērtējot administratīvā procesa dalībnieku argumentus un lietā esošos pierādījumus – protokolu-paziņojumu (*lietas 20.lapa*), pārkāpuma vietā fiksētās fotogrāfijas (*lietas 14.lapa*), inspektora 2009.gada 30.oktobra paskaidrojumu (*lietas 15.lapa*) – pēc savas iekšējās pārliecības, kā arī vadoties pēc tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem un taisnības principiem,

tiesa atzinusi, ka *D.S.* pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 149.[10]panta ceturtās daļas 5.punkta pārkāpumu, piemērojot naudas sodu Ls 20 apmērā. Savukārt sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

[5.4] Tā kā par LAPK 149.[10]panta ceturtās daļas 5.punkta pārkāpumu likumdevējs ir paredzējis konstantu naudas soda apmēru – Ls 20, piemērojot sodu, amatpersonai nav pamata atsevišķi vērtēt LAPK 32.pantā noteiktos kritērijus. Lai piemērotu konstanti noteikto sodu, pietiekami ir kvalificēt izdarīto pārkāpumu saskaņā ar LAPK 149.[10]panta ceturtās daļas 5.punktu.

Tiesa noraidījusi kā nepamatotu *D.S.* argumentu par piemērotā naudas soda nesamērīgumu.

[5.5] Saskaņā ar LAPK 21.panta otro daļu ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz Ls 30 un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai.

Izvērtējot konkrētā pārkāpuma raksturu un apstākļus, tiesa secinājusi, ka nav pamata administratīvo pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu un tā dēļ atbrīvot *D.S.* no administratīvās atbildības.

[5.5.1] Transportlīdzeklis novietots stāvēšanai daļēji uz ietves, daļēji uz brauktuves, turklāt vietā, kur ietve beidzas un uz brauktuvi var izbraukt no degvielas uzpildes stacijas. Līdz ar to transportlīdzeklis traucēja tiem satiksmes dalībniekiem, kuriem bija jāiebrauc vai jāizbrauc no šīs blakusteritorijas.

D.S. norādītajam apstāklim, ka ceļa remonta dēļ iela tālāk ir slēgta, lietā nav būtiskas nozīmes, jo vietā, kur *D.S.* transportlīdzekli novietoja, satiksme nebija slēgta un satiksmes dalībniekiem pārvietošanās bija iespējama. Blakus degvielas uzpildes stacijai atrodas arī daudzdzīvokļu ēkas, pie kurām iespējams piebraukt pa brauktuvi, kur daļēji novietots transportlīdzeklis.

[5.5.2] No fotoattēliem tiesa secinājusi, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija lietaini laika apstākļi, kas papildus rada satiksmes bīstamību.

[5.5.3] Tāpat tiesa nav konstatējusi, ka *D.S.* būtu veicis kādas citas darbības, lai mazinātu citu satiksmes dalībnieku apdraudējumu.

Proti, saskaņā ar CSN 137.punktu piespiedu apstāšanās gadījumā vietās, kur apstāšanās vai stāvēšana aizliegta, transportlīdzekļa vadītājam jādara viss iespējamais, lai atbrīvotu brauktuvi un nogādātu transportlīdzekli vietā, kur apstāšanās un stāvēšana nav aizliegta.

Kā *D.S.* apstiprināja tiesas sēdē (tiesas sēdes protokols, *lietas 21.lapa*), viņš neiededza avārijas gaismas signalizāciju un nenovietoja avārijas zīmi, kā arī necentās atbrīvot brauktuvi un nogādāt transportlīdzekli vietā, kur apstāšanās un stāvēšana nav aizliegta.

[5.6] Pierādījumus saviem veselības traucējumiem *D.S.* tiesai nav iesniedzis, līdz ar to, neguvusi pārliecību, ka tādi patiesi ir bijuši, tiesa nav uzskatījusi šādu apstākli par attaisnojumu CSN neievērošanai un administratīvā pārkāpuma izdarīšanai.

[5.7] Tiesa vērsusi *D.S.* uzmanību, ka saskaņā ar LAPK 240.pantu administratīvo pārkāpumu lietas tiek izskatītas, ievērojot principu, ka visas personas ir vienlīdzīgas likuma un institūcijas, kas izskata lietu, priekšā

neatkarīgi no viņu izcelšanās, sociālā un mantiskā stāvokļa, rases un nacionālās piederības, dzimuma, izglītības, valodas, attieksmes pret reliģiju, nodarbošanās veida un rakstura, dzīvesvietas un citiem apstākļiem.

Tādējādi *D.S.* nav tiesiska pamata uzskatīt, ka viņam kā invalīdam piemērotais naudas sods par izdarīto administratīvo pārkāpumu būtu jāsamazina.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 15.septembra spriedumu *D.S.* iesniedza apelācijas sūdzību. Tajā norādīts, ka spriedums atbilst likuma burtam, bet no cilvēciskā viedokļa *D.S.* kā invalīdam un pensionāram, kuram pensija ir zem iztikas minimuma, Ls 20 ir ievērojama summa par divu auto riteņu novietošanu uz trotuāra malas, lai netraucētu satiksmes dalībniekiem. Ja cilvēkam ir caureja, tad viņam nav laika domāt par avārijas zīmes izlikšanu. *D.S.* lūdz tiesu samazināt naudas sodu vai to atļaut samaksāt pakāpeniski – pa Ls 5 no katras pensijas.

[7] Paskaidrojumos Administratīvajai apgabaltiesai iestāde norāda, ka apelācijas sūdzību neatzīst. Tiesa nav konstatējusi, ka *D.S.* būtu veicis kādas citas darbības, lai mazinātu citu satiksmes dalībnieku apdraudējumu. Kritiski vērtējams apstāklis, ka *D.S.*, atgriežoties pie transportlīdzekļa, to iedarbināja un aizbrauca. Iestāde piekrīt spriedumā norādītajam attiecībā uz LAPK 32.pantu un tam, ka tiesas kompetencē nav piemērotā administratīvā soda apmēra samazināšana, jo tas būtu pretrunā ar tiesību normām.

[8] Tiesas sēdē *D.S.* apelācijas sūdzību un sūdzību uzturēja uz tajos minētajiem motīviem.

Iestādes pārstāve apelācijas sūdzību un sūdzību neatzina uz Lēmumā minētajiem motīviem.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudot lietas materiālus un noklausoties administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieku paskaidrojumus, apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota, bet Lēmums ir atstājams negrozīts.

[10] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pirmās instances tiesas spriedumā daļā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai.

[11] Iestāde pamatoti piemērojusi *D.S.* LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā paredzēto naudas sodu Ls 20 apmērā, jo minētajā tiesību normā cits naudas soda apmērs vai soda veids nav paredzēts. Iestādei nebija jāvērtē piemērojamā soda samērīgums, jo, nosakot konstantu naudas soda apmēru par

LAPK 149.[10]panta ceturtās daļas 5.punktā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, lietderības apsvērumus jau ir veicis likumdevējs.

[12] Papildus minētajam, likumdevējs LAPK 21.pantā ir paredzējis iespēju atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības maznozīmīga pārkāpuma gadījumā, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Pirmās instances tiesas secinājums, ka nav pamata LAPK 21.panta piemērošanai, ir pareizs, jo *D.S.* izdarīto administratīvo pārkāpumu nevar atzīt par maznozīmīgu.

No *D.S.* apstrīdēšanas iesniegumā iestādei un apelācijas instances tiesas sēdē norādītā izriet, ka *D.S.* piespiedu kārtā – lai samainītos ar lielu kravas auto – uzbrauca uz ietves, kā rezultātā noslāpis transportlīdzekļa dzinējs un no uztraukuma *D.S.* „piemetusies" caureja. Pretēji minētajam, no *D.S.* pirmās instances tiesas sēdē paskaidrotā izriet, ka *D.S.* piespiedu kārtā – sākusies caureja – novietojis transportlīdzekli stāvēšanai, un, kad atgriezies, nav varējis to iedarbināt. Turklāt apgabaltiesas sēdē pieteicējs par spēju stresa izraisītu caureju vairs neko neminēja, bet norādīja, ka blakus pārkāpuma vietai viņš saskaņā ar mutvārdu līgumu pieskata ēku, pie reizes tur bijis iespējams arī aiziet uz tualeti.

No minētā apgabaltiesai nav radusies ticamība, ka *D.S.* transportlīdzekli novietoja stāvēšanai neatļautā vietā kādu īpašu un attaisnojamu apstākļu dēļ.

[13] LAPK 294.panta pirmā daļa noteic, ja ir apstākļi, kuru dēļ nekavējoties nevar izpildīt lēmumu par (..) naudas soda uzlikšanu (izņemot naudas sodu, ko iekasē administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietā), institūcija (amatpersona), kas pieņēmusi lēmumu, var atlikt tā izpildi uz laiku līdz vienam mēnesim. Iestādes, kā arī rajona (pilsētas) tiesas tiesneša lēmums nav pārsūdzams. Šā panta otrā daļa noteic, ka par naudas soda uzlikšanu pieņemtā lēmuma izpildi (izņemot naudas sodu, ko iekasē administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietā) var atlikt uz laiku līdz sešiem mēnešiem no lēmuma pieņemšanas dienas ar nosacījumu, ka uzlikto naudas sodu iekasē pa daļām.

Saskaņā ar LAPK 297.panta pirmo daļu jautājumus, kas saistīti ar lēmuma par administratīvā soda uzlikšanu izpildi, izlemj institūcija (amatpersona), kas lēmumu pieņēmusi.

No minētajām tiesību normām izriet, ka *D.S.* apelācijas sūdzībā izteikto lūgumu (atļaut samaksāt naudas sodu pa daļām) izskatīšana ir iestādes kompetencē, kura pieņēma lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu. Tiesību normas neparedz apgabaltiesai, kas izskata sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, tiesības lemt par administratīvā soda izpildes atlikšanu.

Tā kā minētā jautājuma izlemšana ir Jelgavas pilsētas pašvaldības policijas kompetencē, tad arī *D.S.* argumenti par krīzes apstākļu radītām grūtībām nomaksāt uzlikto naudas sodu un pensionāra un invalīda mazajiem ienākumiem jānorāda tai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[11]panta otrās daļas 1.punktu un 286.[14]pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Jelgavas pašvaldības policijas priekšnieka vietnieka 2009.gada 5.novembra lēmumu Nr.3-04/404 (2009.gada 14.oktobra administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr.540225963) atstāt negrozītu, bet *D.S.* (personas kods */personas kods/*) apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	L.Vīnkalna
Tiesneses	*(paraksts)*	Dz.Amerika
	(paraksts)	I.Meldere

NORAKSTS PAREIZS:
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Vīnkalna
Rīgā 2011.gada 17.novembrī